

Nr 93.

Ankom till riksdagens kansli den 23 april 1941 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1941/42 m. m.

(4:e avd.)

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för budgetåret 1941/42 *dels* under inkomsterna å driftbudgeten, rubriken Statens allmänna fastighetsfond, upptaga vissa belopp, däribland: 4. Byggnadsstyrelsens delfond kronor 7,241,000, *dels ock*, i avbidan på särskild proposition, under nedan angivna huvudtitlar beräkna följande förslagsanslag, nämligen

Andra huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	kronor	597,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	327,000

Tredje huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Utrikesdepartementets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	788,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	209,000

Fjärde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	374,000
---	---	---------

Femte huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	3,026,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	2,189,000

Sjätte huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	331,000
---	---	---------

Sjunde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	kronor	491,000
Generaltullstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	70,000

Åttonde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	4,442,000
Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	718,000
Lunds universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	326,000
Karolinska sjukhusets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	870,000

Nionde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	989,000
---	---	---------

Tionde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	690,000
Lotsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	278,000

Elfte huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	431,000
---	---	---------

Fjortonde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	84,000.
---	---	---------

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 160, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 28 februari 1941, föreslagit riksdagen *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att under de i statsrådsprotokollet angivna villkoren medgiva överskridande av de i staten för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1940/41 under de olika delfonderna uppförda begränsade anslagsposterna till reparations- och underhållskostnader m. m. med ett sammanlagt belopp av högst 500,000 kronor; *dels* godkänna propositionen bilagt förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1941/42 (*Bilaga*); *dels* — med ändring av den i statsverkspropositionen gjorda inkomstberäkningen i vad angår överskottet av byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond — i riksstaten för budgetåret 1941/42 upptaga följande inkomsttitel sålunda: Statens allmänna fastighetsfond: 4. Byggnadsstyrelsens delfond 7,236,000 kronor; *dels* ock för budgetåret 1941/42 anvisa vissa anslag till ersättning till statens allmänna fastighetsfond (se under utskottets hemställan).

Sedan statens allmänna fastighetsfond, vilken tillkommit för redovisningen av statens fastighetsbestånd, vid utgången av budgetåret 1939/40 utvidgats till att avse jämväl vissa av tullverket och lotsverket disponerade fastigheter, omfattar fastighetsfonden nio delfonder, vilka stå under förvaltning av fångvårdsstyrelsen, utrikesdepartementet, medicinalstyrelsen, byggnadsstyrelsen, generaltullstyrelsen, Uppsala universitet, Lunds universitet, karolinska sjukhuset och lotsstyrelsen.

Inkomster. Fastighetsfondens inkomster utgöras främst av en beräknad hyresersättning för ämbetsverkslokaler, vilken ersättning tillföres fonden från vissa under driftbudgetens olika huvudtitlar uppförda anslag, benämnda »Ersättning till statens allmänna fastighetsfond». De särskilda anslagsbelopp som för budgetåret 1941/42 sålunda skulle behöva upptagas framgå av följande sammanställning.

H u v u d t i t e l	Ersättningsanslag		
	till byggnadsstyrelsens delfond	till annan delfond	Summa
Andra huvudtiteln	326,000	597,000 ¹	923,000
Tredje »	209,000	785,000 ²	994,000
Fjärde »	374,000	—	374,000
Femte »	2,235,000	3,026,000 ³	5,261,000
Sjätte »	374,000	—	374,000
Sjunde »	511,000	70,000 ⁴	581,000
Åttonde »	4,452,000	1,914,000 ⁵	6,366,000
Nionde »	1,000,000	—	1,000,000
Tionde »	698,000	278,000 ⁶	971,000
Elfte »	484,000	—	484,000
Fjortonde »	84,000	—	84,000
Summa	10,742,000	6,670,000	17,412,000

Utgifter. För nästa budgetår ha byggnadsstyrelsen, fångvårdsstyrelsen och respektive övriga förvaltningsmyndigheter till reparations- och underhållskostnader m. m. begärt sammanlagt 3,867,500 kronor, på sätt efterföljande sammanställning utvisar.

Departementschefen erinrar, att byggnadsstyrelsen ansett en höjning av beloppet 1,265,000 till 1,800,000 kronor motiverat därest byggnadsverksamheten av arbetslöshetsskäl eller andra skäl komme att bedrivas i mera normal omfattning. I anslutning härtill har departementschefen ansett förevarande belopp för reparations- och underhållskostnader m. m. böra upptagas till totaliter 4,402,000 kronor. I detta avseende har departementschefen anfört följande.

¹ Fångvårdsstyrelsens delfond. — ² Utrikesdepartementets delfond. — ³ Medicinalstyrelsens delfond. — ⁴ Generaltullstyrelsens delfond. — ⁵ Därav till Uppsala universitets delfond 718,000 kronor, till Lunds universitets delfond 326,000 kronor och till karolinska sjukhusets delfond 870,000 kronor. — ⁶ Lotsstyrelsens delfond.

Reparations- och underhållskostnader m. m.

	Anvisat för 1940/41	Av myndig- heten begärt för 1941/42
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	290,000	300,000
2. Utrikesdepartementets delfond:		
a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	185,000	220,000
b. Bränsle och lyse för vissa tjänstebostäder, <i>förslagsvis</i> ..	65,000	93,000
Säger för utrikesdepartementets delfond	250,000	313,000
3. Medicinalstyrelsens delfond	750,000	1,015,000
4. Byggnadsstyrelsens »	1,700,000	¹ 1,265,000
5. Generaltullstyrelsens »	40,000	40,000
6. Uppsala universitets » :		
a. Akademiska sjukhuset	120,000	144,000
b. Övriga fastigheter	200,000	250,000
Säger för Uppsala universitets delfond	320,000	394,000
7. Lunds universitets delfond	105,000	150,500
8. Karolinska sjukhusets delfond:		
a. Karolinska sjukhuset	80,000	100,000
b. Serafimerlasarettet	50,000	50,000
Säger för karolinska sjukhusets delfond	130,000	150,000
9. Lotsstyrelsens delfond	240,000	240,000
Säger	3,825,000	3,867,500

De skäl, som byggnadsstyrelsen anfört i sin i det föregående återgivna framställning för det högre beloppet om 1,800,000 kronor i anslagsmedel för reparationer och underhåll för nästa budgetår, ansluta sig till den tankegång som varit vägledande för de i propositionen nr 2 framlagda förslagen om anslag till anläggningsarbeten för motverkande av arbetslösheten. Jag anser mig därför böra tillstyrka, att sistnämnda belopp ställes till byggnadsstyrelsens förfogande för ifrågavarande ändamål. Med samma motivering har jag funnit skäl föreligga att även för allmänna fastighetsfondens övriga delfonder för nästa budgetår upptaga anslagsposterna till reparationer och underhåll med de belopp som myndigheterna funnit vara behövlige. Med iakttagande av en av riksräkenskapsverket företagen formell jämkning skulle det sammanlagda beloppet för reparations- och underhållskostnader m. m. komma att utgöra 4,402,000 kronor. Detta belopp överensstämmer nära med den summa, som skulle bli tillgänglig för budgetåret 1940/41, om det äskade medgivandet att överskrida anslagsposterna för reparationer lämnas och till fullo utnyttjas.

Med hänsyn till angelägenheten att vidtaga omedelbara åtgärder till motverkande av arbetslösheten har den utvidgade medelstildelningen för reparationer och underhåll av allmänna fastighetsfondens byggnader synts böra träda i tillämpning redan under innevarande budgetår. I formellt hänseende har detta av departementschefen ansetts kunna möjliggöras på så sätt, att Kungl. Maj:t av riksdagen utverkar bemyndigande att medgiva överskridande av de i staten för allmänna fastighetsfonden för innevarande budgetår till beloppet begränsade anslagsposterna för reparationer och underhåll. Detta

¹ Alternativt 1,800,000 kronor.

överskridande skulle begränsas till 500,000 kronor, och bemyndigandet skulle icke få utnyttjas med mindre så befinner lämpligt efter en undersökning av materielltillgång och sysselsättningsbehov. Dispositionen över de å fastighetsfondens stat till reparationer anvisade medlen skulle alltså till viss del göras beroende av prövning genom de organ åt vilka planläggningen av arbetslöshetspolitiken uppdragits.

Fastighetsfonden står ej endast som upplåtare av lokaler i fastigheter, ägda av staten, utan förhyr också lokaler behövligen till ämbetsverk m. fl. i andra tillhöriga fastigheter. I detta avseende märkas de ökade utrymmen, som erfordras för de nyinrättade kristidskommissionerna. Hyres- och arrendeutgifterna m. m. för budgetåret 1941/42 ha uppskattats till 1,750,800 kronor, vilket innebär en ökning med i runt tal 600,000 kronor jämfört med det för budgetåret 1940/41 anslagna beloppet. Av denna stegring på 600,000 kronor falla i runt tal 100,000 kronor på ökade bränslekostnader. Av den återstående egentliga hyreskostnadsökningen på 500,000 kronor tagas 220,000 kronor i anspråk av de speciella krisorgan, som hänföres under elfte huvudtiteln.

Fastighetsfondens anslagsposter till reparations- och underhållskostnader m. m. fastställdes av 1939 års riksdag för budgetåret 1939/40 till 4,310,000 kronor. Som ett led i arbetet på att begränsa budgetutgifterna minskade 1940 års lagtima riksdag nämnda poster för innevarande budgetår till 3,830,000 kronor. De föreslås nu för budgetåret 1941/42 böra höjas till i runt tal 4,400,000 kronor, varvid dessutom begäres rätt att överskrida den för innevarande budgetår till förfogande ställda summan av 3,830,000 kronor med sammanlagt 500,000 kronor.

Utskottet.

Stora ansträngningar göras för närvarande att stimulera byggnadsverksamheten. Ett bifall till ifrågakvarande förslag torde få betraktas som en konsekvens av den i detta avseende förda politiken. Under erinran att sysselsättnings- och materialsynpunkterna förutsättas skola särskilt beaktas vid medlens disposition tillstyrker utskottet därför här angivna förslag.

Utskottet har ej kunnat undgå att uppmärksamma den betydande stegringen i utgifterna för anskaffning av arbetslokaler genom förhyrning. Medan för detta ändamål för budgetåret 1939/40 upptagits 1,359,100 kronor och för 1940/41 1,598,000 kronor, har nu för budgetåret 1941/42 räknats med att en summa av 2,124,000 kronor skall bliva behövligen. Med tagen hänsyn till den utvidgning av den statliga verksamheten, som kriget dragit med sig, har utskottet dock ej velat motsätta sig att hithörande poster upptagas till den sålunda angivna summan av 2,124,000 kronor.

Med tillstyrkande alltså av förevarande proposition — och under erinran att utskottet framdeles avger förslag om upptagande av fastighetsfondens överskott å driftbudgetens inkomstsida — hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att under de i statsrådsprotokollet angivna villkoren medgiva överskridande av de i sta-

ten för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1940/41 under de olika delfonderna uppförda begränsade anslagsposterna till reparations- och underhållskostnader m. m. med ett sammanlagt belopp av högst 500,000 kronor;

b) godkänna bilagda förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1941/42 (*Bilaga*);

c) under nedan angivna huvudtitlar för budgetåret 1941/42 anvisa följande anslag, nämligen:

Andra huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Fångvårdsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	kronor	597,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	326,000

Tredje huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Utrikesdepartementets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	785,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	209,000

Fjärde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	374,000
---	---	---------

Femte huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Medicinalstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	3,026,000
Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	2,235,000

Sjätte huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	374,000
---	---	---------

Sjunde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	kronor	511,000
Generaltullstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	70,000

Åttonde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	4,452,000
Uppsala universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	718,000
Lunds universitets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	326,000
Karolinska sjukhusets delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	870,000

Nionde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	1,000,000
---	---	-----------

Tionde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	693,000
Lotsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	278,000

Elfte huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	484,000
---	---	---------

Fjortonde huvudtiteln:

Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:

Byggnadsstyrelsens delfond, <i>förslagsanslag</i>	»	84,000.
---	---	---------

Stockholm den 22 april 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Bilaga.

**Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för
budgetåret 1941/42.**

		Kronor
Inkomster.		
A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	597,000
2. Utrikesdepartementets »	785,000
3. Medicinalstyrelsens »	3,026,000
4. Byggnadsstyrelsens »	10,742,000
5. Generaltullstyrelsens »	70,000
6. Uppsala universitets »	718,000
7. Lunds universitets »	326,000
8. Karolinska sjukhusets »	870,000
9. Lotsstyrelsens »	278,000
		17,412,000
B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	170,000
2. Utrikesdepartementets »	31,000
3. Medicinalstyrelsens »	797,000
4. Byggnadsstyrelsens »	650,000
5. Generaltullstyrelsens »	43,000
6. Uppsala universitets »	17,000
7. Lunds universitets »	10,000
8. Karolinska sjukhusets »	215,000
9. Lotsstyrelsens »	59,000
		1,992,000
C. Diverse inkomster:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	22,000
2. Utrikesdepartementets »	21,000
3. Medicinalstyrelsens »	240,000
4. Byggnadsstyrelsens »	275,000
5. Generaltullstyrelsens »	1,000
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	220,000
b. Bidrag från Uppsala läns landsting	46,000
c. Övriga diverse inkomster	48,000
		314,000

		Kronor
7. Lunds universitets delfond:		
a. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning	50,800	
b. Övriga diverse inkomster	10,200	61,000
8. Karolinska sjukhusets delfond		18,000
9. Lotsstyrelsens		2,000
	Summa	954,000
		20,858,000
Utgifter.		
A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	300,000	
2. Utrikesdepartementets delfond:		
a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	220,000	
b. Bränsle och lyse för vissa tjänstebostäder, förslagsvis	93,000	313,000
3. Medicinalstyrelsens delfond	1,015,000	
4. Byggnadsstyrelsens	1,800,000	
5. Generaltullstyrelsens	40,000	
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset	144,000	
b. Övriga fastigheter	250,000	394,000
7. Lunds universitets delfond	150,000	
8. Karolinska sjukhusets delfond:		
a. Karolinska sjukhuset	100,000	
b. Serafimerlasarettet	50,000	150,000
9. Lotsstyrelsens delfond	240,000	
		4,402,000
B. Avsättning till värdeminskningsskonto:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	100,000	
2. Utrikesdepartementets, förslagsvis	80,000	
3. Medicinalstyrelsens, förslagsvis	1,093,000	
4. Byggnadsstyrelsens, förslagsvis	881,000	
5. Generaltullstyrelsens, förslagsvis	12,000	
6. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset, förslagsvis	164,000	
b. Övriga fastigheter, förslagsvis	288,000	452,000
7. Lunds universitets delfond, förslagsvis	94,000	
8. Karolinska sjukhusets, förslagsvis	483,000	
9. Lotsstyrelsens, förslagsvis	34,000	
		3,229,000
C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond, förslagsvis	9,000	
2. Utrikesdepartementets, förslagsvis	187,000	
3. Medicinalstyrelsens, förslagsvis	28,000	
4. Byggnadsstyrelsens, förslagsvis	1,750,000	
5. Generaltullstyrelsens, förslagsvis	36,000	
6. Uppsala universitets, förslagsvis	1,000	
7. Lunds universitets, förslagsvis	6,000	
8. Karolinska sjukhusets, förslagsvis	75,000	
9. Lotsstyrelsens, förslagsvis	32,000	
		2,124,000

		Kronor
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Fångvårdsstyrelsens delfond	380,000
2. Utrikesdepartementets »	257,000
3. Medicinalstyrelsens »	1,927,000
4. Byggnadsstyrelsens »	7,236,000
5. Generaltullstyrelsens »	26,000
6. Uppsala universitets »	202,000
7. Lunds universitets »	147,000
8. Karolinska sjukhusets »	395,000
9. Lotsstyrelsens »	33,000
	Summa	10,603,000
		20,858,000

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Per Gustafsson, Pauli, Bernhard Nilsson, Torsten Ström, Heiding, Andréén, Sven Larsson, Bäckström* och *Gustaf Iwar Anderson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Danielsson, Persson* i Falla, *Lindberg* i Umeå, *Isacsson, Persson* i Tidaholm, *Holmdahl, Viklund, Hansson* i Rubbestad och *Åkerström*.